

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **CND TVRDOŠINSKÝ, s.r.o.**, IČO: 36 048 950, so sídlom Starohorská cesta 1701/3, Krupina, *zastúpený: JUDr. Ľubomír Hlbočan, advokát*, so sídlom advokátskej kancelária Vajnorská 20, Bratislava, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky**, so sídlom Nám. slobody 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 16054/2012/SCDPK/43579 zo dňa 31. júla 2012, a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. mája 2014, č. k. 2S/306/12-63, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. novembra 2014, č. k. 2S/306/12-89, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. mája 2014, č. k. 2S/306/12-63 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. novembra 2014, č. k. 2S/306/2012-89 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 83,89 eur na účet jeho právneho zástupcu: JUDr. Ľubomír Hlbočan, advokát, so sídlom advokátskej kancelarie Vajnorská 20, Bratislava v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zo dňa 28.05.2014, č. k. 2S/306/12 63 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 16054/2012/SCDPK/43579 zo dňa 31.07.2012, ako aj rozhodnutie Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici č. 1/2009/01169-2 zo dňa 10.08.2009 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 66,- eur za súdny poplatok a v sume 404,10 eur titulom trov právneho za zastúpenia, na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a postup im predchádzajúci nebolo v súlade so zákonom a žalobné dôvody žalobcu odôvodňovali ich zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 8 ods. 1, 3, 9 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“ alebo „cestný zákon“) v spojení s položkou 80 bod 2, 3 Sadzobníka správnych poplatkov zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch a súčasne v intenciách ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správneho poriadku, ktorú právnu úpravu citoval, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov.

Krajský súd uviedol, že z pripojeného administratívneho spisu a z listín predložených navrhovateľmi vyplynuli skutkové okolnosti tak, ako ich opísali účastníci konania vo svojich písomných podaniach. Považoval za preukázané, že žalovaný rozhodnutím č. 16054/2012/SCDPK/43579 zo dňa 31.07.2012 zmenil rozhodnutie Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici č. 1/2009/01169-2 zo dňa 10.08.2009 vo výrokovej časti tak, že „Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné

komunikácie v Banskej Bystrici, ako orgán štátnej správy pre pozemne komunikácie v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 135/1961 Zb., príslušný konať ako správny orgán v zmysle § 3 ods. 4 písm. c/ zákona č. 135/1961 Zb. vydáva v zmysle § 32 a § 46 zákona č. 71/1997 Zb. a podľa § 8 ods. 5 zákona č. 135/1961 Zb. rozhodnutie o zvýšenom správnom poplatku pre /dopravcu/: CND TVRDOŠINSKÝ, s.r.o.. Starohorská cesta 1701/3, 963 01 Krupina vo výške 2.784,- eur, podľa bodu 3 Splnomocnenia k položke 80 Sadzobníka správnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 145/1995 Z. z. za nedodržanie podmienok stanovených v Prílohe č. 1 k Nariadeniu vlády SR č. 403/2005 Z. z. o najväčších prípustných rozmeroch a najväčšej prípustnej hmotnosti niektorých vozidiel v znení Nariadenia vlády č. 363/2006 Z. z.. Slovenská správa ciest (ďalej aj ako „SSC“) vykonala ako správca komunikácie prostredníctvom spoločnosti SLOVEKO, s.r.o., Košice dňa 20.01.2009 meranie žalobcovho ťahača EČV: KA 894 YB, o ktorom meraní bol vyhotovený vážny list č. 2000035, podľa ktorého došlo k nadrozmernej preprave, pretože jedna náprava mala byť preťažená o 27,99 % a celková hmotnosť jazdnej súpravy mala byť preťažená o 14,74% (celková hmotnosť jazdnej súpravy mala byť 45.900 kg oproti hmotnosti 40.000 kg prípustnej podľa Nariadenia vlády č. 403/2005 Z. z.). Žalobca v žalobe tvrdil, že správca komunikácie mu bezdôvodne odmietol vystaviť poukážku na úhradu správneho poplatku, hoci bol oprávnený vyberať správny poplatok na mieste merania vo výške dvojnásobku v zmysle položky č. 80 bod. 2 Splnomocnenia zákona č. 145/1995 Z. z., čím mu bola odopretá možnosť uhradiť správny poplatok na mieste merania. Krajský úrad listom zo dňa 29.05.2009 upovedomil žalobcu o začatí správnom konaní na základe podnetu – oznámenia o zistení nadmernej prepravy dňa 20.01.2009 a vyzval žalobcu k vyjadreniu sa do 7 dní. Žalobca sa k oznámeniu nevyjadril, ako dôvod v žalobe uviedol, že pracovník úradu telefonicky mu oznámil, že to nemá význam. Krajský úrad vydal dňa 10.08.2009 rozhodnutie o zvýšenom správnom poplatku na základe ust. zákona o Správnych poplatkoch účinného od 01.02.2009 (položka č. 80 bod 2 zákona č. 145/195 čiže ustanovenia, ktoré ešte nebolo účinné v čase zistenia nadmernej prepravy). Žalovaný vychádzajúc zo zhodných skutkových zistení tvrdených žalobcom uviedol, že správca pozemnej komunikácie bol oprávnený vybrať zvýšený správny poplatok na mieste len v tom prípade, ak by vozidlo neprekročilo celkovú prípustnú hmotnosť. Podľa vážneho listu č. 2000035 bola prekročená celková prípustná hmotnosť. Keďže dopravca nemohol zaplatiť zvýšený poplatok na mieste merania z dôvodu, že prekročil celkovú prípustnú hmotnosť vozidla, správca pozemnej komunikácie nahlásil

nadmernú prepravu príslušnému cestnému správneému orgánu, ktorý bol povinný podľa bodu 3 Splnomocnenia k položke 80 Sadzobníka správnych poplatkov dodatočne vybrať rozhodnutím správny poplatok zvýšený na trojnásobok.

Krajský súd za sporné v súdnej veci medzi účastníkmi považoval výklad ustanovení zákona, ktoré citoval. Uviedol, že zatiaľ čo žalobca trval na tom, že bol ochotný zaplatiť zvýšený správny poplatok na mieste, v dôsledku čoho by jeho výška mohla byť len dvojnásobkom správneho poplatku oproti trojnásobku správneho poplatku vyrubeneho dodatočne rozhodnutím, žalovaný bol toho názoru, že žalobcov predpoklad bol nesprávny, pretože správca pozemnej komunikácie bol oprávnený vybrať zvýšený správny poplatok na mieste len v tom prípade, ak by vozidlo neprekročilo celkovú prípustnú hmotnosť a keďže pri vozidle žalobcu bola prekročená celková prípustná hmotnosť, nemohol zaplatiť zvýšený poplatok na mieste merania.

Krajský súd konštatoval, že vychádzajúc zo zákona č. 145/1995 Z. z. upravujúceho správne poplatky, ktoré sa platia za úkony a konania správnych orgánov uvedených v sadzobníku správnych poplatkov, ktorý tvorí súčasť tohto zákona, dopravca má mať možnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok za nadrozmernú a nadmernú prepravu na mieste merania vozidla. Úmyslom zákonodarcu bolo takouto úpravou zefektívniť vyberanie správnych poplatkov ako príjmu do Štátneho rozpočtu (§ 17 zákona č. 145/1995 Z. z.). Len pokiaľ dopravca nezaplatí poplatok na mieste z dôvodu, že odmietol alebo nemohol zaplatiť, postupuje sa zistenie nadmernej alebo nadrozmernej prepravy príslušnému cestnému správneému orgánu. Stotožnil sa s tvrdeniami žalobcu, že nič nebránilo správcovi komunikácie za nadmernú alebo nadrozmernú prepravu vybrať na mieste zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu.

Podľa názoru krajského súdu položku 80 bod 3. Sadzobníka správnych poplatkov k zákonu č. 145/1995 Z. z. možno aplikovať v prípade, ak došlo k nezaplateniu poplatku z dôvodov na strane prepravcu (žalobcu), majú za to, že dôkazné bremeno na preukázanie neochoty alebo nemožnosti zaplatiť zvýšený správny poplatok na mieste nenesie prepravca, ale naopak správny orgán, ktorý v prípade rozhodovania o dodatočnom vyrubení zvýšeného správneho musí mať za preukázané, že dopravca odmietol alebo nemohol zaplatiť na mieste zvýšený správny poplatok.

Taktiež podľa názoru krajského súdu v prejednávanej veci žalovaný ako odvolací správny orgán v zhode so správnym orgánom prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom závere, že správca pozemnej komunikácie bol oprávnený vybrať zvýšený správny poplatok na mieste len v tom prípade, ak by vozidlo neprekročilo celkovú prípustnú hmotnosť a keďže pri vozidle žalobcu bola prekročená celková prípustná hmotnosť, nemohol zaplatiť zvýšený poplatok na mieste merania.

Krajský súd dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov posúdili vec po právnej stránke nesprávne, a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného i prvostupňové rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude správny orgán právnym názorom súdu viazaný.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na úspech v konaní žalobcovi priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil na zaplatenie súdneho poplatku 66,- eur a nákladoch právneho zastúpenia.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalovaný. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

V dôvodoch odvolania žalovaný namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu. Konštatoval, že vychádzajúc z právneho stavu platného v čase vykonania nadmernej prepravy dňa 20.01.2009, ak by správca v tomto prípade pristúpil k vybratiu správneho poplatku na mieste, tak ako to žiadal žalobca, porušil by tým § 8 ods. 9 cestného zákona, poukazom na právnu úpravu položky 80 bod 2, 3 zákona č. 145/1995 Z. z., ktorú právnu úpravu citoval. Uviedol, že celková hmotnosť motorového vozidla bola nameraná 21,68 ton, čím došlo k prekročeniu najväčšej prípustnej hmotnosti motorového vozidla stanovenej 18,00 ton podľa bodu 2.3.1 Prílohy č. 1 NV SR č. 403/2005 Z. z. o najväčších prípustných rozmeroch a najväčšej prípustnej hmotnosti niektorých vozidiel v znení Nariadenia vlády č. 363/2006 Z. z. (ďalej len „NV SR č. 403/2005 Z. z.“) o 3,68 ton, t.j. o 20,44 %, zároveň bola nameraná celková hmotnosť jazdnej súpravy 45,90 ton, čím došlo k prekročeniu

najväčšej prípustnej hmotnosti jazdnej súpravy stanovenej 40,00 ton podľa 2.2.2 písm. a/ Prílohy č. 1 NV SR č. 403/2005 Z. z. o 5,90 ton, t.j. o 14,74 %. Zdôraznil, že celková prípustná hmotnosť podľa § 8 ods. 9 cestného zákona = prípustná celková hmotnosť podľa položky 80 písm. a/, bodu 2.1., NV SR č. 403/2005 Z. z. to znamená hmotnosť vozidla a nie nápravového zaťaženia.

Konštatoval, že predmetné vozidlo prekročilo všetky možné najväčšie prípustné hmotnosti. Podľa ustanovenia § 8 ods. 9 cestného zákona (vtedy platného) sa mohol vybrať na mieste zvýšený správny poplatok, ak vozidlo neprekročilo celkovú prípustnú hmotnosť, šírku nad 3,0 m, alebo výšku nad 4,5 m, čo nie je tento prípad, pretože celková hmotnosť bola prekročená.

Uviedol, že správny poplatok na mieste sa mohol vybrať v prípade, ak by vozidlo malo prekročené nápravové zaťaženie, ale celkové hmotnosti vozidla by boli dodržané. Poukázal na skutočnosť, že žalobca mohol predmetnú dopravu uskutočniť v súlade s § 8 ods. 1 cestného zákona a to na základe zákonom stanoveného povolenia cestného správneho orgánu na zvláštne užívanie diaľnic, ciest a miestnych komunikácií. Žalobca však postupoval v rozpore so zákonom a uskutočňoval prepravu bez príslušného potrebného povolenia. Porušenie cestného zákona (konkrétne § 8 ods. 1) žalobcom bolo zistené pri úradnom meraní, ktoré uskutočnila Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava, prostredníctvom povereného autorizovaného pracoviska Sloveko, s.r.o., Košice, mobilné pracovisko Košice (ďalej len „SSC, pracovisko Košice“) dňa 20.01.2009 o 11:07 hod. na ceste 1/59 v úseku Uľanka v smere Ružomberok motorového vozidla s ev. č. K. a prípojného vozidla ev. č. K. a výsledky merania boli zaevidované v vážnom liste č. 2000035.

Žalovaný vyslovil názor, že súd v napadnutom rozsudku nesprávne právne vec posúdil, napadnutý rozsudok je nedostatočne a nepresvedčivo zdôvodnený, a preto nelegitímny a nespĺňajúci základné požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov. Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa nezaoberal jeho námietkou uvedenou vo vyjadrení k žalobe, na základe ktorej je polemika o možnosti a nemožnosti vyberania dvojnásobku správneho poplatku jednoznačne zbytočná, pretože pri nameraných hodnotách (úradné meranie č. 2000035) nebolo možné podľa vtedy platnej legislatívy vybrať správneho poplatku na mieste možné, majúť za to, že ak by sa tak stalo, správca by porušil § 8 ods. 9 cestného zákona, čím by došlo k porušeniu čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa

ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

III.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca tak, že navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za vecne správny a v súlade so zákonom. Nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v odvolaní žalovaného. Vyslovil názor, že žalovaný sa dôsledne neriadil právnym názorom súdu vyslovenom v predchádzajúcom rozsudku č. k. 4S/104/2010 zo dňa 18.05.2012, ktorým bolo predchádzajúce rozhodnutie žalovaného zrušené. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalovaného (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 16054/2012/SCDPK/43579 zo dňa 31.07.2012, ako aj rozhodnutie Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici č. 1/2009/01169-2 zo dňa 10.08.2009 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal

so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. 16054/2012/SCDPK/43579 zo dňa 31.07.2012, ktorým žalovaný rozhodnutie Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici č. 1/2009/01169-2 zo dňa 10.08.2009 vo výrokovej časti zmenil tak, že výšku zvýšeného správneho poplatku, ktorý bol žalobcovi uložený zaplatiť, znížil z 2.787,- eur na 2.784,- eur.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, ***či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.*** Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Odvolačí súd mal preukázané, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v ustanoveniach druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Zo skutkových zistení v danom prípade je zrejmé, že žalobca ako dopravca dňa 20.01.2009 vykonal bez predchádzajúceho povolenia cestného správneho orgánu nadmernú a nadrozmernú prepravu, čím mu vznikla povinnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok a povinnosť cestného správneho orgánu dodatočne vybrať tento zvýšený správny poplatok

od žalobcu. Uvedená skutočnosť medzi účastníkmi konania súdneho prieskumu nebola ani sporná.

Medzi účastníkmi konania ostalo sporné právne posúdenie povinnosti žalobcu zaplatiť zvýšený správny poplatok v zmysle § 8 ods. 5, 9 cestného zákona v spojení s položkou 80 zákona o správnych poplatkoch, keď žalobca tvrdil, že zvýšený správny poplatok chcel zaplatiť na mieste, avšak žalovaný tvrdil, že vychádzajúc z právneho stavu platného v čase vykonania nadmernej prepravy dňa 20.01.2009, ak by správca v tomto prípade pristúpil k vybratiu správneho poplatku na mieste, tak ako to žiadal žalobca, porušil by tým § 8 ods. 9 cestného zákona, poukazom na právnu úpravu položky 80 bod 2, 3 Sadzobníka zákona č. 145/1995 Z. z.

Najvyšší súd v odvolacom konaní preto zameral svoju pozornosť, či súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného rozhodnutie žalovaného náležite preskúmal v rozsahu námietok žalobcu a v odôvodnení napadnutého rozsudku dal odpoveď na zásadné žalobné dôvody.

Podľa § 8 ods. 1, 5, 9 zákona č. 135/1961 Zb. účinného v čase vykonania nadmernej prepravy žalobcom t.j. 20.01.2009 na užívanie diaľnic, ciest a miestnych komunikácií iným než zvyčajným spôsobom alebo na iné účely, než na ktoré sú určené (ďalej len „zvláštne užívanie“), je potrebné povolenie cestného správneho orgánu s výnimkou prípadov uvedených v odsekoch 6, 7 a 9 vydané po dohode s dopravným inšpektorátom. (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov). Cestný správny orgán môže v povolení určiť podmienky na zvláštne užívanie a pre ich nesplnenie môže udelené povolenie zrušiť. Zvláštne užívanie sa povoľuje na dobu určitú, ak u užívateľa trvajú dôvody, pre ktoré bolo povolenie udelené. Pri zmene užívateľa, podmienok užívania a podobne je potrebné požiadať o nové povolenie, prípadne o zmenu povolenia. Povolenie nie je potrebné pre vozidlá ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a na presun poľnohospodárskych strojov a zariadení pri poľnohospodárskych prácach v rámci obhospodarovaného územia. Povolenie cestného správneho orgánu na účely konania automobilových pretekov je možné vydať len po predložení kladného stanoviska od organizácie, ktorá je členom medzinárodnej federácie automobilového športu (FIA Paríž).

Cestný správny orgán za nadmernú a nadrozmernú prepravu vykonanú bez povolenia dodatočne vyberie rozhodnutím zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu. (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.)

Na území Slovenskej republiky s výnimkou hraničných priechodov meranie hmotnosti, nápravových tlakov a rozmerov vozidla zabezpečujú správcovia diaľnic, ciest a miestnych komunikácií v súčinnosti s útvarmi Policajného zboru. Vodič je povinný podrobiť sa pokynom fyzickej osoby obsluhujúcej zariadenie na meranie vozidiel a uviesť východiskové miesto a miesto určenia uskutočňovanej prepravy. **Ak sa pri vozidle zistilo, že sa prekročila celková prípustná hmotnosť alebo šírka nad 3,0 m, alebo výška nad 4,5 m, dopravca nesmie pokračovať v jazde bez povolenia na zvláštne užívanie (odsek 1), ktoré mu vydá príslušný cestný správny orgán (§ 3). Za nadmernú alebo nadrozmernú prepravu, ktorá neprekračuje uvedené miery, správca komunikácie vyberie na mieste zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu.** (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.) Doklad o zaplatení zvýšeného správneho poplatku oprávňuje dopravcu vykonať nadmernú alebo nadrozmernú prepravu do miesta určenia uskutočňovanej prepravy. **Ak dopravca odmietne alebo nemôže zaplatiť na mieste zvýšený správny poplatok, správca komunikácie nahlási zistenú nadmernú alebo nadrozmernú prepravu príslušnému cestnému správnenému orgánu (§ 3).**

Podľa čl.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

*Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že **výklad a uplatňovanie** všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona*

je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

Spor o zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného medzi účastníkmi konania v prieskumnom konaní spočíva práve v ústavnej konformnosti výkladu právnej úpravy ustanovujúcej splnenie zákonných podmienok pre zaplatenie zvýšeného správneho na mieste v prípade porušenia povinnosti prepravcu v zmysle § 8 ods. 1, 5, 9 zákona č. 135/1961 Zb., keď žalobca v žalobe tvrdil, že správca komunikácie mu bezdôvodne odmietol vystaviť poukážku na úhradu správneho poplatku, hoci bol oprávnený vyberať správny poplatok na mieste merania vo výške dvojnásobku v zmysle položky č. 80 bod. 2 Sadzobníka zákona č. 145/1995 Z. z., čím mu bola odopretá možnosť uhradiť správny poplatok na mieste merania a žalovaný zastával názor, že vychádzajúc z právneho stavu platného v čase vykonania nadmernej prepravy dňa 20.01.2009, ak by správca v tomto prípade pristúpil k vybratiu správneho poplatku na mieste, tak ako to žiadal žalobca, porušil by tým § 8 ods. 9 cestného zákona, keďže predmetné vozidlo prekročilo všetky možné najväčšie prípustné hmotnosti a podľa ust. § 8 ods. 9 cestného zákona (vtedy platného) sa mohol vyberať na mieste zvýšený správny poplatok, ak vozidlo neprekročilo celkovú prípustnú hmotnosť, šírku nad 3,0 m, alebo výšku nad 4,5 m, čo nie je tento prípad, pretože celková hmotnosť bola prekročená, poukazom na to, že správny poplatok na mieste sa mohol vybrať v prípade, ak by vozidlo malo prekročené nápravové zaťaženie, ale celkové hmotnosti vozidla by boli dodržané a poukazom na právnu úpravu ust. v položke 80 Sadzobníka zákona č. 146/1995 Z. z.

V citovanej právnej úprave ustanovenej v právnej norme § 8 ods. 1 cestného zákona zákonodarca stanoví oprávnenie prepravcu užívať diaľnice, cesty a miestne komunikácie iným než zvyčajným spôsobom alebo na iné účely, než na ktoré sú určené (zvláštne užívanie) len na základe povolenia cestného správneho orgánu s výnimkou prípadov uvedených v § 8 ods. 6, 7 a 9 vydané po dohode s dopravným inšpektorátom. Pokiaľ prepravca vykoná

nadmernú a nadrozmernú prepravu bez povolenia vzniká mu povinnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ktorý poplatok dodatočne vyberie rozhodnutím cestný správny orgán.

Na základe gramatického a logického výkladu právnej normy ustanovenej v § 8 ods. 5, 9 cestného zákona s účelom zákona, zákonodarcom sledovaným, aj podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa, žalobcovi ako prepravcovi, ktorý vykonal nadmernú prepravu bez povolenia, vznikla *povinnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok a súčasne oprávnenie zaplatiť tento poplatok na mieste a len v prípade ak by odmietol alebo nemohol zaplatiť na mieste zvýšený správny poplatok, by nastúpila povinnosť správcu komunikácie nahlásiť zistenú nadmernú alebo nadrozmernú prepravu príslušnému cestnému správnomu orgánu (§ 3)*, keďže skutkové zistenia potvrdzujú, že žalobca vykonal bez povolenia prepravu, pri ktorej prekročil celkovú prípustnú hmotnosť pripadajúcu na jednotlivú hnaciu nápravu motorového vozidla, najväčšiu prípustnú hmotnosť motorového vozidla a najväčšiu prípustnú hmotnosť jazdnej súpravy.

Pokiaľ v právnej norme § 8 ods. 9 veta tretia a štvrtá zákonodarca stanoví: *Ak sa pri vozidle zistilo, že sa prekročila celková prípustná hmotnosť alebo šírka nad 3,0 m, alebo výška nad 4,5 m, dopravca nesmie pokračovať v jazde bez povolenia na zvláštne užívanie (odsek 1), ktoré mu vydá príslušný cestný správny orgán (§ 3). Za nadmernú alebo nadrozmernú prepravu, ktorá neprekračuje uvedené miery, správca komunikácie vyberie na mieste zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu,* pri aplikácii tejto právnej úpravy je potrebné vykladať štvrtú vetu v kontexte s tretou vetou uvedenej právnej normy. V právnej úprave tretej vety § 8 ods. 9 zákonodarca predpokladá prekročenie celkovej prípustnej hmotnosti ako jednu z podmienok pre vznik povinnosti prepravcu zaplatiť zvýšený správny poplatok a slovným spojením „alebo bola prekročená šírka nad 3,0 m, alebo výška nad 4,5 m,“ stanoví ďalšiu podmienku vzniku jeho povinnosti, a preto ak v štvrtej vete zákonodarca stanoví „Za nadmernú alebo nadrozmernú prepravu, ktorá neprekračuje uvedené miery, správca komunikácie vyberie na mieste zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu.“ ustanovuje povinnosť vybrať zvýšený správny poplatok na mieste v prípade splnenia prvej podmienky a to vykonanie prepravy prepravcom bez povolenia, ktorý prekročil celkovú prípustnú hmotnosť alebo ak bolo preukázané, že prepravca bez povolenia vykonal nadrozmernú prepravu, ktorá neprekračuje miery uvedené v tretej

vete t.j. - šírka nad 3,0 m, alebo výška nad 4,5m. Zákonodarca v právnej úprave ustanovenej v § 8 ods. 5, 9 cestného zákona neustanovuje ďalšie podmienky povinnosti zaplatiť zvýšený správny poplatok a ani bližšie nešpecifikuje prekročenie „celkovej prípustnej hmotnosti.“

Zákonodarca pri právnej úprave ustanovenej v § 8 ods. 5, 9 cestného zákona odkazuje na zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov ako na osobitný predpis pri stanovení výšky zvýšeného správneho poplatku. V zmysle položky č. 80 písm. a/ až d/ sadzobníka zákona č. 145/1995 Z. z. sa vyčísľuje výška správneho poplatku za vydanie povolenia na zvláštne užívanie diaľnic, ciest a miestnych komunikácií **na prepravu nadmerne ťažkých** alebo rozmerných predmetov a **vozidiel** alebo **na prepravu, pri ktorej vozidlá prekračujú hmotnosť pripadajúcu na jednu nápravu nad mieru povolenú osobitným predpisom** (ďalej len „nadmerná alebo nadrozmerná preprava“), ktorú prepravca vykonávajúci prepravu nadmernej hmotnosti alebo nadrozmernú prepravu má zaplatiť postupom podľa § 8 ods. 1 cestného zákona. Ak však prepravca vykonal prepravu nadmernej hmotnosti alebo nadrozmernú prepravu bez povolenia, teda v rozpore s § 8 ods. 1 uvedeného zákona, výška správneho poplatku sa zvyšuje v zmysle právnej úpravy ustanovenej v položke 80 za „*Splnomocnenie*“ bod 2,3 sadzobníka tohto zákona ako sankcia za vykonanie prepravy v rozpore s § 8 ods. 1 cestného zákona. Pre vyčíslenie výšky zvýšeného správneho poplatku je rozhodujúce, či dopravca mohol zaplatiť tento poplatok na mieste.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci treba považovať za preukázané, že pri úradnom meraní podľa vážneho listu č. 2000035 bolo zistené, že žalobca dňa 20.01.2009 vykonal prepravu, pri ktorej došlo k prekročeniu najväčšej prípustnej hmotnosti pripadajúcej na jednotlivú hnaciu nápravu motorového vozidla, k prekročeniu najväčšej prípustnej hmotnosti motorového vozidla a k prekročeniu najväčšej prípustnej hmotnosti jazdnej súpravy. Vzhľadom k tomu, že prepravu vykonal bez povolenia v zmysle § 8 ods. 1 cestného zákona vznikla mu povinnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok a súčasne oprávnenie zaplatiť tento poplatok na mieste v zmysle § 8 ods. 5, 9 tohto zákona.

Z uvedených dôvodov krajský súd správne konštatoval, že vychádzajúc zo zákona č. 145/1995 Z. z. upravujúceho správne poplatky, ktoré sa platia za úkony a konania správnych orgánov uvedených v sadzobníku správnych poplatkov, ktorý tvorí súčasť tohto

zákona, dopravca má mať možnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok za nadrozmernú a nadmernú prepravu na mieste merania vozidla. Úmyslom zákonodarcu bolo takouto úpravou zefektívniť vyberanie správnych poplatkov ako príjmu do Štátneho rozpočtu (§ 17 zákona č. 145/1995 Z. z.). Len pokiaľ dopravca nezaplatí poplatok na mieste z dôvodu, že odmietol alebo nemohol zaplatiť, postupuje sa zistenie nadmernej alebo nadrozsmernej prepravy príslušnému cestnému správnu orgánu, stotožniac sa s tvrdeniami žalobcu, že nič nebránilo správcovi komunikácie za nadmernú alebo nadrozmernú prepravu vyberať na mieste zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu.

Odvolací súd taktiež súhlasí s argumentáciou krajského súdu, že položku 80 bod 3. Sadzobníka správnych poplatkov k zákonu č. 145/1995 Z. z. možno aplikovať v prípade, ak došlo k nezaplateniu poplatku z dôvodov na strane prepravcu (žalobcu) a dôkazné bremeno na preukázanie neochoty alebo nemožnosti zaplatiť zvýšený správny poplatok na mieste nenesie prepravca, ale naopak správny orgán, ktorý v prípade rozhodovania o dodatočnom vyrubení zvýšeného správneho musí mať za preukázané, že dopravca odmietol alebo nemohol zaplatiť na mieste zvýšený správny poplatok.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd námietku žalovaného v znesenú v odvolaní, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, považoval za nedôvodnú.

Odvolací súd považoval za nedôvodnú aj ďalšiu odvoláciu námietku žalovaného, že rozsudok súdu prvého stupňa je nedostatočne a nepresvedčivo zdôvodnený, a preto nelegitímny a nespĺňajúci základné požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov, vytýkajúc súdu prvého stupňa, že sa nezaoberal jeho námietkou uvedenou vo vyjadrení k žalobe, na základe ktorej je polemika o možnosti a nemožnosti vyberania dvojnásobku správneho poplatku jednoznačne zbytočná.

Vychádzajúc z obsahu napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd v procese súdneho prieskumu sa náležite zaoberal žalobnými námietkami a v ich rozsahu správne posudzoval zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dal jasnú, zrozumiteľnú a dostačujúcu odpoveď na zásadné otázky nastolené v konaní súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu tak zo strany žalobcu v žalobe ako aj žalovaným vo vyjadrení k žalobe. Nebolo povinnosťou

prvostupňového súdu sa vyjadrovať ku všetkým tvrdeniam zúčastnených strán. V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že tak judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu SR nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Za rozhodujúcu otázku v danom prípade súd prvého stupňa správne považoval skutočnosť, či žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť zvýšený správny poplatok na mieste, ktorej súd prvého stupňa venoval dostatočnú pozornosť a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa vecne a právne správne s ňou vysporiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z dôvodov uvedených vyššie považujúc námietky žalovaného vznesené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny, podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p., v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ust. § 250k ods. 1 O.s.p., v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že v tomto konaní bol úspešný. Trovy odvolacieho konania si žalobca uplatnil v sume 83,89,- eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k odvolaniu žalovaného, v sume 61,87,- eur, režijný paušál 8,04,- eur + 20% DPH v súlade s § 11 ods. 4, v spojení s § 14 ods. 1, s § 16 ods. 3 a s § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách advokátov v znení neskorších predpisov.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 28. apríla 2016

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková